

Eri vaihtoehtot ovat avoimesti puntarissa

Yläluokat: Ainakin lukuvuosi 2019–2020 vielä omalla kylällä.

TERVO
Tarja Lappalainen

Perusopetuksessa olevien lasten määrä vähenee pienissä maaseutukunnissa. Tämä tuo monta haastetta tasa-arvoisen ja laadukkaan oppimisen järjestämiseen. Tervossa haaste on kohdattu yläkoulun pienenevien ikäluokkien opetuksessa.

Kunnanvaltuusto päätti viime joulukuussa, että kunta selvittää yläkouluopetuksen eri vaihtoehtot. Sellaisiksi kirjattiin opetuksen järjestäminen omalla palveluna, ostopalveluna tai yhteistyössä naapurikunnan kanssa.

– Toimeksianto oli selkeä. Sivistyslautakunta lähti sitä toteuttamaan uuden kuntalain hengessä avoimesti ja osallistavasti, toteavat kunnanjohtaja **Petteri Ristikangas** ja hallintojohtaja **Kaija Tarvainen**.

SELVITYSTYÖ on laajapohjaista. Virkamiesten lisäksi siinä ovat mukana opettajat, asetetut työryhmät ja vanhemmat, joita on kuultu muun muassa kuntalais-tilaisuuksissa.

– Se, että selvittäisimme

yläkouluopetuksen järjestämistä yksistään omalla palveluna omassa kunnassa, ei ole mahdollista. Tervo ei pysty rakentamaan sellaista toimintamallia, jossa se ei tarvitsisi tukea naapurikunnista. Yhteistyötä tehdään jo nyt, ja sen tarve kasvaa tulevina vuosina, Petteri Ristikangas sanoo.

Tervo ei pysty rakentamaan sellaista toimintamallia, jossa se ei tarvitsisi tukea naapurikunnista.

– Selvittämättä emme saa tietoa, millaisiin järjestelyihin ja yhteistyöhön naapurikunnilla on valmiutta ja mahdollisuuksia.

Tänä vuonna Tervo ostaa esimerkiksi musiikin ja kotitalouden opettajien työpanosta Vesannolta.

TERVO kävi neuvottelun naapurikuntien kanssa noin viikko sitten. Tilaisuudessa olivat läsnä Pielaaveden, Keitele, Vesannon ja Kuopion edustajat.

Uuden koulu-kirjastokiinteistön rakentaminen on Tervossa ajankohtainen hanke muutaman vuoden kuluttua. Ennen sitä kunnassa tehdään päätös yläkouluasiassa.

Keitele voisi ehkä tarjota opettajayhteistyötä ja Piela-vesti vastaanottaa yksittäisiä oppilaita kuntien rajapinnasta.

– Jos yläkoulun opetus hankitaan ostopalveluna, vaihtoehtot ovat Vesanto tai Kuopion Karttula, Kaija Tarvainen toteaa.

Nämä kunnat tarvitsevat aikaa omaan selvitystyöhönsä.

– Naapurit miettivät muun muassa, millaisia vaikutuksia yläkouluopetuksen myynnillä olisi niiden opetusjärjestelyihin, ryhmäjakoihin, oppilaisiin, henkilöstömitoituksiin ja talouteen.

Tarvainen korostaa, ettei yksikään kunta myy palveluja toiselle kunnalle valmistelematta – tai tekemättä taloudellista vertailua.

Kuopion ja Vesannon selvitykset ovat niiden sivistyslautakunnissa aikaisintaan

joulukuussa. Päätökset jäävät taten kevääseen, joten ainakin seuraavana lukuvuonna opetus tapahtuu aikataulullisista syistä edelleen Tervossa.

– Mutta jo silloin opettajien työmäärä vähenee, kun ryhmiä joudutaan yhdistelemään. Samalla opettajan työn sisältö tulee vaativammaksi, kun saman ryhmän sisällä on eri luokkien oppilaita.

YHTENÄISKOULUMALLIIN Tervossa siirryttiin neljättä vuotta sitten. Tuol-

Opettajan työn sisältö tulee vaativammaksi, kun saman ryhmän sisällä on eri luokkien oppilaita.

loin oppilaita yläkoulussa oli 79, nyt yläluokkien oppilaita on 37. Tulevina vuosina oppilasmäärä laskee 20–30 oppilaan tasolle.

– Lapsia pitäisi olla viidestä kymmeneen enemmän jokaisessa ikäluokassa, jotta opetus pystytään järjestämään siinä muodossa kuin se nyt tehdään, Kaija Tarvainen kertoo.

Tarvainen arvioi, että mikäli yläkouluopetus pysyy Tervossa, haasteeksi muodostuu pätevien opettajien saaminen vähenevillä tuntimäärillä. Myös luku- ja kirjallisuuden opettaminen on haasteellista, jos sama opettaja opettaa monta luokkaa ja useita aineita.

Verkko-opetuksesta ei tähän löydy ratkaisua. Kyse on lapsista. Virtuaaliopetusta voi olla joissakin yksittäisissä aineissa, jos ryhmä on pieni ja motivoitunut. Joka tapauksessa verkko-opetus-

kin pitää tuottaa jossain ja valvonta pitää olla myös vastaanottavassa päässä.

– Koululla on kasvatustehtävä. Haemme kyllä ympäri Suomen pedagogisia malleja, jotka tukisivat yläkoulun pitämistä omassa kunnassa.

KAIJA Tarvainen sanoo, että jos opetusryhmä on liian pieni, vaikuttaa se lapsen sosiaalisten vuorovaikutustaitojen kehittymiseen. Myös opetussuunnitelman mukaisten valinnaisaineiden tarjoaminen on vaikeaa ja opettajien pätevyystaso sekä opetuksen laatu ovat vaarassa laskea. Liikunnassa se tuo tuntien sisältöön rajoitteita.

Tänä lukuvuonna Tervon yläkoulu on hyvin resursoitu. Siellä on pätevät opettajat. Opetuskustannukset ovat oppilasta kohden maan kärkeä, reilut 13 000 euroa. Kunnan saamat valtionosuudet eivät riitä kattamaan kuluja.

Kustannukset per oppilas kasvavat, kun oppilasmäärä vähenee. Tällöin myös kunnan itse verotuloilla rahoitettava osuus suurenee.

Selvitystyö Tervossa jatkuu naapurikuntien selvitysten ja valmistelun ohella.

– Selvityksistä saadaan materiaalia ja synteesi, johon perustuen päättäjät pystyvät päättöksensä aikanaan tekemään, Ristikangas sanoo.

Yläkouluselvityksen materiaali on nähtävänä ja sitä päivitetään verkossa Tervon kunnan sivuilla. Siellä voi myös ottaa kantaa kouluasiiaan.

PÄIVI HALONEN